

ÍNDEX

- INTRODUCCIÓ 03
- ORIGEN I FUNDADOR

– La vida del Buda 04

- CREENCES I DOCTRINES

- Les quatre nobles veritats 05
- NORMES DE VIDA
 - ◆ Noble viarany de les vuit branques 06
 - ◆ Nirvana, Karma i Antaman 07, 08
 - ◆ La comunitat budista 09
 - ◆ EL BUDISME EN L'ACTUALITAT
 - ◇ El budisme en l'actualitat 10, 11
 - ◇ Les dues branques budistes 11, 12
 - ◇ El Zen 13,14
 - ◆ BIBLIOGRAFIA 15

1. INTRODUCCIÓ

El budisme, es una religió fundada en el nord-est de l'Índia a partir de les ensenyances i doctrines establertes en el segle VI i V a.C. per Siddhartha Gautama, més conegut com Buda o l'il·luminat. Aquest desafia l'autoritat dels seus líders, no excepte la validesa de les escriptures vèdiques i es manifesta en contra del culte sacrificial basat en aquests textos. El Buda va obrir els seus sentiments a totes les persones castes.

El budisme està dividit en dues grans escoles: el budisme Theravada (ensenyança dels vells) i el budisme Mahayana (gran vehicle). Els seguidors de la branca Theravada fan servir el nom de Hinayana o petit vehicle. El budisme ha tingut un influència molt important no només a l'Índia, sinó també als països com Sri Lanka, Tailàndia, Cambotja, Birmània i Laos, on la branca predominant es la Theravada. La branca Mahayana ha tingut un especial influència a la Xina, Japó, l'illa de Taiwan, Tibet, Nepal, Mongòlia, Corea i Vietnam, així com ho és l'Índia. És creu que el nombre de membres de la religió budista oscil·la entre el 150 i 300 milions.

2. ORIGEN I FUNDADOR

LA VIDA DEL BUDA

El fundador del budisme va ser Siddhartha Gautama, príncep del clan dels Shakya. El príncep Siddhartha va néixer l'any 563 a.C. a Lumbini, no gaire lluny de Kapilavastu, prop de l'actual frontera entre l'Índia i el Nepal. El jove príncep Siddhartha va créixer sota l'abric d'una gran riquesa i luxe; fins que a viure com un pelegrí errant. Va renunciar a tots els béns materials i es va dedicar a la recerca de la veritat i la pau espiritual, buscant lliurar-se dels cicles de reencarnació. La llegenda afirma que va prendre aquesta decisió, anunciada per una profecia, després de trobar un malalt, un vell, un mort i un asceta, símbols del patiment humà de l'intent de superar-ho.

Llavors es va dedicar a practicar el ioga i posteriorment a la mortificació ascètica. Finalment va assolir el seu objectiu després de passar una nit meditant i passant per estats de consciència cada vegada més alts i profunds dota una figura: la intuïció sobtada que li va permetre penetrar el misteri del dolor va ser com una il·luminació i és per això que va passar a ser conegut com el Buda.

Aquesta il·luminació va esdevenir-se en una localitat anomenada Buddh Gaya. Buda va anunciar la veritat que havia descobert a cinc ascetes, antics companys seus, que va trobar prop de Benarés (la ciutat santa de l'hinduisme). Després d'aquest fet, Buda entrà en un període d'una lluita interior molt forta. Es dedicà a recórrer diferents llocs, predicant i congregant a un grup de deixebles, formant amb ells un comunitat monàstica que va rebre el nom de *sagna*. Va consagrar la resta de la seva vida a l'ensenyança.

Després d'una llarga vida, Buda va morir pels volts del 480 a.C. ; el seu cos va ser incinerat i els seus deixebles directes se'n van repartir les cendres, que des d'aleshores es conserven com a relíquies en els característics *stupa*, túmuls funeraris que poden seguir diferents models arquitectònics i que es troben en molts països asiàtics.

Amb el mot *dhmma*, que és l'equivalent en pali (la llengua dels textos budistes) del sànscrit *dhmma*, i que significa norma, llei universal, religió, s'indica la doctrina predicada per Buda en el seu conjunt.

CREENCES O DOCTRINES

LES QUATRE NOBLES VERITATS

- ◇ El dolor (*dukkha*) és el veritable mal que afligeix a tota la humanitat. Es refereix més bé a que l'existència humana intrínsecament dolorosa des del moment del naixement fins la mort. Les alegries i els plaers també son fonts del dolor perquè algun dia s'acabarà.
- ◇ La causa del dolor és el desig que mou a l'home a actuar i que Buda anomena set (*tanha*): gaudir, existir, destruir, desig de possessió, i de felicitat. Es basa en la ignorància que ofusca la ment i s'alimenta amb els tres mals de fons, anomenats contaminants, que són l'avidesa, l'aversion i la il·lusió.
- ◇ Per eliminar el dolor cal eliminar aquest desig de set i, per tant, ignorar els tres contaminants, fent una mena de renúncia a la vida amb tots els seus afalacs, destruir el desig desterrant-lo totalment del nostre esperit.
- ◇ El camí per donar fi al sofriment és el Camí de les 8 Etapes.

4. NORMES DE VIDA

NOBLE VIARANY DE LES VUIT BRANQUES

En la quarta veritat del sermó de Benarés, Buda proposa un **camí de perfecció** per alliberar-se del sofriment i que s'articula en vuit moments:

1.Comportament ètic

– Paraula, utilitzar un llenguatge, prudent i conciliador, i evitar la mentida i la conversa inútil.

- Acció, obrar d'acord amb una regla de conducta noble. Es prohibeix especialment a matar, robar i cometre adulteri.

- Forma de vida, treballar per viure i no aprofitar-se del treball dels altres.

2. Concentració i disciplina mental

- Esforç, fomentar pensaments, paraules i accions nobles, i reprimir els mals impulsos.

- Pensament, evitar de cedir els dictats del desig en pensaments, paraules, sentiments i accions.

- Concentració, persistir en la meditació intensa que allibera la persona de tot desig i la duu a un absolut despreniment de si mateixa. Es practica mitjançant el ioga, característic de l'hinduisme i del budisme.

3. Saviesa

- Opinió, conèixer i comprendre les Quatre Nobles Veritats.

- Intenció, esforç a mantenir una actitud pacífica i allunyada dels desitjos, del plaer, de la malícia i de l'odi.

NIRVANA, KARMA I ANATMAN

NIRVANA

L'objectiu final del camí del budisme es arribar a llibertar-se de l'existència fonamental a la que es pròpia el sofriment. Per aconseguir aquest objectiu es necessari arribar al nirvana, estat d'il·luminació en el que els focs de la cobdícia, l'odi i la ignorància han sigut apagats. Aquest estat no es pot confondre em l'enquillorament; el nirvana es un estat de consciència que va més enllà d'una definició. Després d'arribar al nirvana, l'il·luminat pot seguir vivint i anar eliminant qualsevol romanent del karma que pugui tenir, fins arribar, en el moment de la mort, a un últim estat del nirvana absolut (parinirvana).

En teoria qualsevol persona pot arribar al nirvana, encara que en realitat es un objectiu accessible només per els membres de la comunitat monàstica. En els budisme Theravada la persona que ha aconseguit l'il·luminació perquè ha seguit la *Óctuple Senda* es coneguda amb el nombre de *arhat* (aquell que val molt), algu així com un sant solitari.

Tots aquells que, per una o altre raó, no són capaços d'aconseguir l'objectiu final, tenen que , com a següent opció, tractar d'aconseguir una millor reencarnació mitjançant el perfeccionament del seu karma. Per regla general són els budistes laics els que espiren a aquesta fita inferior, per arribar a una vida amb il·luminació final, coma membres de la *sangha*.

L'ètica que guia i que porta a aconseguir el nirvana és objectiva i d'orientació interior, personal. Exigeix quatre actituds que demostrin la virtut. Aquestes actituds són conegudes com Els Palaus de Brahma, i són: l'amabilitat i tendresa, la compassió, l'alegria benvolent i equanimitat. Tanmateix, l'ètica que porta a aconseguir una millor reencarnació es centre més aviat en el compliment des deures que cada persona té respecte de la societat. En aquests deures hi ha d'haver actes de caritat, una especial atenció a la *sangha*, i no oblidar mai els cinc preceptes que constitueixen el codi bàsic de la moral budista. Aquestes normes prohibeixen matar, robar, parlar malament, tenir un comportament sexual irresponsable i beure begudes alcohòliques. La persona que compleix aquests preceptes pot superar les tres grans arrels del mal: la luxúria, l'odi i l'engany.

KARMA

El karma es basa en els actes de cada persona i en les conseqüències morals que desprenen els seus actes. Els actes humans determinen la reencarnació posterior de una persona, les bones accions són recompensades i les males accions són castigades.

El budisme creu que no existeixen els plaers immerescuts ni els càstigs injustificats.

El procés kàrmic actua mitjançant una llei moral natural. El karma de cadascú determina la bellesa, la intel·ligència, la salut, el nivell social.

D'acord amb la ensenyança del buda, la persona és pot reencarnar amb un ésser humà, amb un animal, en un fantasma famolenc, en un habitant del infern o en un deu de la religió hindú. Igualment que el budisme negui l'existència de Déus,, no els hi atribueix una importància especial.

La vida dels Déus és llarga. Els deus no són creadors del univers, ni tampoc controlen el destí de la humanitat, per al budisme, resar als Déus o fer-lis ofrenes, no serveixen per a res.

ANATMAN

El budisme analitza l'existència humana partint de la base de que està formada per un conjunt de cinc realitats (skandhas): el cos material, els sentiments, les percepcions, la predisposició davant els coses i la consciència. Cada persona és la combinació temporal d'aquestes cinc realitats que sempre estan en continus canvis; cap d'elles es manté igual. Els budistes neguen que aquest conjunt de cinc realitats puguin estar considerades com una existència independent. Buda sostenia la idea de que aquesta concepció d'un mateix portava a que les persones fossin egoistes, patissin ansietat i , per tant, sofrissin. Ensenyà la doctrina d'Antaman, o negació de l'existència d'una ànima permanent.

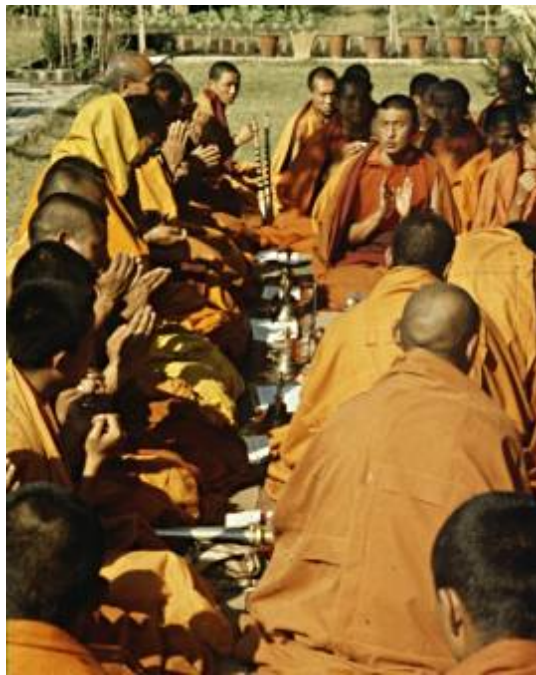
Tota existència humana es caracteritzava per comptar amb les tres indicacions de: *Anataman* (no tenir ànima), *anitya* (és efímer) i *dukkha* (sofriment). La doctrina d'*Anatman* va fer necessari que Buda tornés a interpretar la creença hinduïsta de les reencarnacions, més coneguda com *samsara*.

Buda va començar a difondre la doctrina de l'origen condicionat de l'existència. Existeix un cadena de dotze causes unides on es demostra con el haver sigut ignorant en una vida anterior fa que la persona tendeixi a formar un determinat conjunt que ha

de desenvolupar. Aquesta condició determina el procés de ser, novament, creant un altre cicle de naixement, vida adulta i mort. A través d'aquesta cadena causal es vincula una vida a la següent.

COMUNITAT BUDISTA

Des d'un principi, els seguidors més devots de Buda estaven organitzats en un grup monàstic anomenat *sangha*. Els seus membres es podien identificar perquè tenien els seus caps rapats del tot, i les seves túniques no duïen costures, i eren de color taronja. Els primers monjos budistes o *bhikkus* feien de rodamons i només a l'època de les pluges formaven comunitats. Cada comunitat era independent de les altres i estaven organitzades democràticament. La vida monàstica seguia els principis del Vinaya Sutra, que era una de les tres col·leccions canòniques de les escriptures. Cada quaranta nits la comunitat celebrava una assemblea (*uposatha*). Una part molt important d'aquesta cerimònia era la respectuosa recitació de les regles del Vinaya i la confessió pública de totes les faltes. La *sangha* tenia normes per monjos i monges, i això es un tret distintiu de les ordres monàstiques de l'Índia. Els homes i les dones que professaven el budisme Theravada no és casaven i podien menjar gràcies a les almoines dels laics més devots. L'escola Zen no era partidària de demanar almoïna, sinó que els seus membres havien de treballar per poder menjar. La famosa escola Shin del Japó permet als seus sacerdots casar-se i tenir fills. Una de les feines més tradicionals dels monjos budistes es la de celebrar serveis fúnebres per honorar els morts.



EL BUDISME AVUI

EL BUDISME EN L'ACTUALITAT

Una de les característiques més notables i que ha durat més temps en el budisme es la seva capacitat per adaptar-se als canvis de condicions en el temps en que s'ha pogut desenvolupar, així com a les diferents cultures. Des d'un punt de vista filosòfic, el budisme està en contra dels béns materials però no es reconeix en conflicte amb les

ciències modernes. Al contrari defensa que inclòs Buda va tenir un aproximació d'un tipus experimental amb respecte a als seus principis de fe més essencials.

Tant en Tailàndia com en Birmània el budisme s'ha desenvolupat sempre amb molta força. Com a reacció a les acusacions socials, els sacerdots d'aquests països s'han involucrat personalment en un sèrie de projectes d'ajuda a la comunitat. Encara que feia molt temps que el budisme havia mort en l'Índia (aproximadament entre els segles VIII y XII d.C.), va començar a ressorgir amb la conversació al budisme de 3,5 milions d'antics membres de la casta dels intocables. Això es va produir sota el control de Bhimrao Ramji Ambedkar, a principis de 1956. Durant el segle XIX es va produir un renovació similar del budisme en Sri Lanka. Sota els règims comunistes d'Àsia, el budisme ha tingut que afrontar períodes molt difícils. Per exemple, a Xina el budisme segueix extingint, però sota una estricta regulació i supervisió governamental. Molts monestirs i temples foren convertits en escoles o altres organismes de tipus públic. Tants els monjos com les monges han tingut que assumir funcions laborals més de les que les corresponen com religiosos. Després d'invasió Tibet, les autoritats xines van tractar d'eliminar l'influència budista en aquesta regió. Només a Japó, des de la II Guerra Mundial, han sorgit i s'han desenvolupat nous moviments budistes. El més important es el de Soka Gakkai, corrent laica associada al budisme Nichiren. Es molt conegut per la seva eficaç organització, per les seves agressives tècniques de conversació, per l'ús de medis de comunicació de masses i per el seu fort component nacionalista. Aquest grup promet als seus seguidors tot tipus de beneficis materials i felicitat per tota la vida. Des de 1956 ha estat molt relacionada amb la pel·lícula japonesa, presentant candidats per diferents càrrecs en el marc d'un partit polític propi, el Komeito (Partido del Gobierno Limpio). L'interès que es manifesta per el budisme en les cultures asiàtiques, com el que desperten els seus valors espirituals en els països occidentals, ha portat a que es desenvolupin un gran nombre de societats dedicades als estudis i a la pràctica del budisme.

Avui en dia, el budisme es practica arreu del món. Amb tot, gairebé ha desaparegut de l'Índia, on els centres principals de la cultura budista van ser destruïts pel els conqueridors islàmics a partir dels segle XII i on avui els adeptes d'aquesta fe no arriben ni a l'1% de la població. El major nombre de budistes viu a Sri Lanka, al Tibet, als països del Sud-est asiàtic i al Japó.

DUES BRANQUES DEL BUDISME: MAHAYANA I HINAYANA

BUDISME MAHAYANA

Els orígens del budisme Mahayana resulten especialment foscos. No són coneguts ni tan sols els noms dels seus fundadors, i els que ho estudien no es mostren d'acord sobre si es va originar en el sud o en el nord-est de l'Índia. Els seus primers anys de formació foren entre els segles II a. C. i el I d. C.

La doctrina Mahayana es refereix a la naturalesa triple o de triple cos (*trikaya*). Aquests tres cossos son el de l'essència, el de la benaventurança de la comunitat i el de la transformació. El cos de l'essència representa la naturalesa última de Buda. Aquesta naturalesa essencial de Buda es manifestava sola, agafant formes celestials com aquella de la benaventurança de la comunitat. Sota aquesta forma, Buda se sentia predicant en els cels, en mig d'una esplendor divina. Per últim, la naturalesa de Buda es feia present en la Terra utilitzant una forma humana, i té la finalitat de convertir els humans.

Un altre concepte, també molt important, es el de bodhisttva o del ser il·luminat. Un bodhisttva es un persona que a arribat a la il·luminació perfecte però que es nega a entrar al nirvana final per fer possible així la salvació de tots els altres éssers sensibles. El bodhisttva arriba a transmetre a éssers menys afortunats els seus mèrits arribats a fer després de moltes vides. Els seus principals d'aquests sants socials son la compassió i la amorosa bondat. Per això els Mahayana consideren al bodhisttva superior al *arhar*, representant del ideal Theravada. Alguns bodhisattvas, com Maitreyua, que representa la amorosa bondat de Buda, i Avalokitesvara o Guanyin, que representa la seva compassió s'han transformat en el centre de l'adoració i devoció popular Mahayana.

BUDISME HINAYANA

El budisme Hinayana (Petit Vehicle o Camí), que professa els asiàtics del sud, es desenvolupa a Ceylan, i exalçar la austeritat individual i la salvació per la fe i les bones obres. Els seus escrits estan en pali. El budisme Mahayana (Gran Vehicle o Camí), que se professa a Xina, Japó, Corea, Tibet y Mongòlia va tenir lloc en el Nord de l' Índia, i els seus textos es troben escrits en sànscrit. El seu objectiu es la alliberació o salvació personal i el seu ideal es el Arhat, la persona que s'allibera de las passions a través de las Quatre Nobles Veritats. El terme Hinayana es considerat por molts inadequats, degut a que és considerat despectiu, per el qual molts es refereixen a aquest com Theravada (doctrina de los antics). En realitat es una de unes 18 escoles que s'haurien desenvolupat del Sangha original i que es manté viva en l'actualitat. Segons els seus adherents, el Theravada representa la doctrina pura original. Cada escola emfatitza que cada persona ha d'obtenir la saviesa y la seva pròpia salvació renunciant al món i portant una vida de monjo, dedicada a la meditació y el estudi en un monestir.

DIFERÈNCIES ENTRE EL HINAYANA I EL MAHAYANA

Mentre que el budista ideal del Hinayana continuava sent el arhat o home sant que aconseguia el esclariment per si sol, el budista del Mahayana es transformava en bodhisattva, que havia jurat no entrar al Nirvana fins que tot el gènere humà hagués arribat la salvació junt amb ell.

Per la secta Hinayana, Buda es primàriament humà, mentres que para la Mahayana es primàriament diví. La Hinayana insisteix en que tot home es domini a si mateix perquè pugui arribar a la seva pròpia purificació.



EL ZEN

Escola del budisme que es desenvolupà a Xina i més tard a Japó com a resultat d'una fusió entre la forma budista Mahayana índia i la filosofia xina del taoisme. Zen i Chan són, respectivament, les formes japonesa i xina de pronunciar el terme *sanscrit dhyana*, que designa un estat mental més o menys equivalent a la contemplació o la meditació, encara que sense el sentit estàtic i passiu que aquestes paraules porten a vegades. Dhyana denota de forma específica al estat de consciència de Buda, lliure de la creença de que la individualitat diferencia d'un mateix i de les altres coses reals. Totes les escoles del budisme sostenen que les coses separades només existeixen en relació ab altre. Aquesta relació dels individus es denomina *sunyak* (buit), que no significa que el món no sigui real en la realitat, sinó que la naturalesa no pot ser compresa per cap sistema de definició o classificació fix. La realitat és la mateixa (en pali, *tathata*) de la naturalesa, o el món tal com és, independent de qualsevol pensament específic que es tingui sobre ell.

L'escola Zen és la peculiar manera xina d'aconseguir la meta budista de veure el món tal com és, és a dir, amb una ment que no té pensaments ni sentiments de lligam. A aquesta actitud se la denomina sense ment, un estat de consciència en el que els pensaments sorgeixen sense deixar cap rastre. A diferència d'altres formes del budisme, el Zen sosté que aquesta llibertat mental no pot obtenir-se mitjançant una idea directa i immediata. Així doncs, el Zen abandona tan les teories com els sistemes de pràctica espiritual i comunica la seva visió de la veritat per un mètode conegut com indicació directa.

BIBLIOGRAFIA

- Microsoft Encarta.
- Proa Enciclopèdia Temàtica. Volum 6, religió.
- Enciclopèdia catalana de l'estudiant. Volum 5.
- Enciclopèdia catalana. Volum 2.

Estatua de Buda de 127m davant del temple budista Phra Pathom Chedi situat a

Nakhon Pathom (Tailandia).

Aquesta estatua representa un bodhisttva.